Przedpłata wraz z przesyłką pocztową wynosi 6 zł. a. w. rocznie.

ZWIĄZEK.

REDAKCYA i Administracya we Lwowie przy ulicy Hetmańskiej l. 12.

Pismo dwutygodniowe.

Organ Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Wychodzi 10. i 25. każdego miesiąca w objętości arkusza.

Nr. 20. Dnia 25. października 1899. **XXVI. rocznik.**

Nakładem Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych we Lwowie.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: **Tadeusz Romanowicz.**

L. 1.701.

OKÓLNIK.

Na podstawie uchwały Wydziału Związku z dnia 21. października b. r. mamy zaszczyt zaprosić Szanowne Towarzystwa związkowe na

XXV. Walne Zgromadzenie

Delegatów Związku stowarzyszeń zarob. i gosp.

które się odbędzie we Lwowie

w sali radnej w ratuszu,

w dniach 24. i 25. listopada 1899 roku.

Prosimy o wybór delegata i wczesne zawiadomienie nas o dokonanym wyborze, przyczem zwracamy uwagę:

że jeden delegat może zastępować trzy Stowarzyszenia (§. 10. statutu);

że delegatami nie mogą być płatni urzędnicy biura Związku (§. 10. statutu) i

że prawo wstępu i głos w obradach ma każdy członek Stowarzyszenia, należącego do Związku, zaś prawo głosowania przysługuje tylko delegatom (§. 9. statutu Związku).

Ewentualne wnioski samoistne prosimy nadsyłać możliwie wcześnie do biura Związku.

Porządek dzienny XXV. Walnego Zgromadzenia obejmuje następujące przedmioty:

1. posiedzenie w piątek dnia 24. listopada 1899 o godzinie 9. rano.

I. Zagajenie Zgromadzenia przez Prezesa Związku.

II. Legitymacya delegatów stowarzyszeń (§. 9. statutu).

III. Wybór przewodniczącego Zgromadzenia i jego zastępcy (§. 13. statutu).

IV. Sprawozdanie Wydziału z czynności za czas od 1. października 1898 do 30. września 1899 r.

V. Sprawozdanie o dokonanych w ciągu r. 1898/99 lustracyach.

VI. Sprawozdanie komisyi kontrolującej o zamknięciu rachunkowem za r. 1898 oraz przedłożenie budżetu na rok 1900.

VII. Sprawozdanie Wydziału w przedmiocie Banku związkowego.

VIII. Wnioski Wydziału Związku:

a) w sprawie reformy ustawy o Stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych;

b) w sprawie podwyższenia stopy procentowej.

IX. Wnioski Stowarzyszeń i delegatów.

Po południu od godziny 4. posiedzenia komisyjne w biurze Związku.

2. posiedzenie w sobotę dnia 25. listopada o godzinie 9. rano.

I. Sprawozdanie komisyi o czynnościach Wydziału w roku ubiegłym.

II. Sprawozdanie komisyi o lustracyach.

III. Sprawozdanie komisyi budżetowej o preliminarzu na rok 1900.

IV. Sprawozdanie komisyi o innych wnioskach.

V. Rezygnacya p. Szczepanowskiego i wybór Prezesa w jego miejsce.

VI. Wybór uzupełniający w miejsce występujących z kolei członków Wydziału pp.: Dra Jabłońskiego Jacka, Dra Prażmowskiego Adama, Merunowicza Teofila i Terenkoczego Władysława na

trzy lata i w miejsce ś. p. Franciszka Zimy na jeden rok.

VII. Wybór komisyi kontrolującej do sprawdzenia rachunków na rok 1900.

VIII. Oznaczenie miejsca przyszłego Walnego Zgromadzenia.

IX. Zamknięcie Zgromadzenia.

We Lwowie, dnia 21. października 1899.

Wojciech Biechoński. Wice-prezes. — *Narcyz Ulmer.* Sekretarz.

ZAPROSZENIE

na

XVII. Walne Zgromadzenie Funduszu zaopatrzenia

funkcyonaryuszów stow. zarob. i gosp.
które się odbędzie

we Lwowie, dnia 24. listopada 1899 r.

o godzinie 5. po południu w lokalu Związku stowarzyszeń.

PORZĄDEK DZIENNY:

1. Zagajenie, legitymacya delegatów i wybór przewodniczącego.
2. Sprawozdanie z czynności i rachunków Zarządu za czas od 1. lipca 1898 do 30. czerwca 1899.
3. Sprawozdanie ze sprawdzenia rachunków i udzielenie Zarządowi absolutoryum.
4. Wybór dwóch członków Zarządu w miejsce ustępujących pp. Dra Jana Kuczkiewicza i Teofila Merunowicza.
5. Wnioski członków i delegatów.

Upraszamy o pisemne zawiadomienie przed Zgromadzeniem o wyborze delegata, tudzież o wczesne nadsyłanie ewentualnych wniosków.

Z uchwały Zarządu Funduszu zaopatrzenia.

We Lwowie, dnia 22. października 1899 r.

Dr. T. Skałkowski. — *Narcyz Ulmer.*

Nasze stowarzyszenia w r. 1898.

Rocznik stowarzyszeń za rok 1898 jest już w swej statystycznej części ukończony i wkrótce będzie w ręku publiczności. Zanim będziemy mogli szczegółowo a krytycznie rozejrzeć się w cyfrach, zawartych w Roczniku, i na ich podstawie dać dokładny obraz rozwoju naszej sprawy w zeszłym roku — podajemy na razie szereg najważniejszych cyfr.

Z Towarzystw zaliczkowych nadesłało wykazy 466 — między temi 134 należących do Związku, 332 niezwiązkowych. W porównaniu z r. 1897 mamy 60 wykazów więcej.

Liczba członków wynosi 346.879, w tem związkowych 177.291, niezwiązkowych 169.658. Liczba ta wzrosła w porównaniu z r. 1897 o 39.198.

Udziały członków wynoszą razem 9,669.541 zł. (centy opuszczamy) z czego wypada na stow. związkowe 4,023.239 zł. na niezwiązkowe 5,646 302 zł. Wzrost udziałów w ciągu roku wynosi 811.656 zł.

Fundusze rezerwowe wynoszą, 2,799 184 zł. z tego 1,248.003 zł. w stowarz. związkowych a 1,551.181 zł. w niezwiązkowych. Fundusze te wzrosły w ciągu roku o 256.647 zł.

Kapitały obce: *a)* wkładki na rachunek bieżący 32,117.129 zł. — z czego 14,120.948 w związkowych a 17,996.181 zł. w niezwiązkowych stowarzyszeniach. Wzrost w porównaniu z r. 1897 o 3,912.621 zł. — *b)* inne długi 11,846.935 zł. — z tego w związkowych 4,881.392 zł. w niezwiązkowych 6,965.543 zł. Wzrost wynosi 2,603.100 zł.

Ogółem jest obcych kapitałów 43,964 064 (o 6,515.721 zł. więcej, niż w r. 1897) co w porównaniu z sumą udziałów i funduszów rezerwowych 12,468.725 zł. — daje stosunek kapitałów własnych do obcych jak 1 : 3·53.

Czysty zysk wynosi 770.668 zł. — z czego na związkowe stowarzyszenia wypada 327.236 zł. — na niezwiązkowe 443.431 zł. — W porównaniu z rokiem poprzednim wzrósł czysty zysk o 38.632 zł.

Stan udzielonych pożyczek wynosił 52,903.933 zł. — z czego 22,321.962 zł. w związkowych zaś 30,581 971 zł. w stow. nie należących do Związku. Stan pożyczek wzrósł w porównaniu z rokiem poprzednim o 5,741.858 zł. Zaś suma pożyczek w ciągu r. 1898 udzielonych czyni 92,178.175 zł. — z czego 38,148.979 zł. w związkowych, a 54,029.196 w niezwiązkowych stowarzyszeniach. Wzrosła zaś suma pożyczek, w ciągu roku udzielonych o 1,620.029 zł.

Koszta administracyi wynoszą 927 295 zł. — z czego w stowarzyszeniach związkowych 411.806 zł. zaś w niezwiązkowych 515 489 zł. — W stosunku do całego kapitału obrotowego (udziały, rezerwa i kapitały obce) wynoszącego 56,432.789 zł. — czynią koszta administracyi 1·6%.

Stan pożyczek, zaciągniętych przez Towarzystwa zaliczkowe w innych instytucyach był: w Banku austro-węgierskim 1,763,674 zł. w Banku krajowym 1,707.030 zł. w Tow. wzaj. ubezpieczeń 582.043 zł. w gal. Kasie oszczędności 1,308.871 zł. — w prowincyonalnych kasach oszczędności 220.005 zł. — w Banku

zaliczkowym we Lwowie 35 982 zł. — w innych zakładach finansowych 818.353 zł. w funduszach publicznych 71 586 zł., nieoznaczone długi i u osób prywatnych 5,339.389 zł. W porównaniu z rokiem 1897 wzrósł kredyt stowarzyszeń (w okrągłych cyfrach) w Banku austro-węgierskim o 134 tysiące, w Banku krajowym o 276 tys. — w Tow. wzaj. ubezp. o 187 tys. — w gal. Kasie oszczędności o 190 tys. — w prowincyonalnych kasach oszczędności o 88 tysięcy.

Statystyka członków stowarzyszeń zaliczkowych i kredytowych, przedstawia następujące cyfry:

	w stowarzyszeniach związkowych	w stowarzyszeniach niezwiązkowych
rękodzielników i przemysłowców .	15.979	6.473
kupców i handlarzy	10.042	9.032
fabrykantów	146	307
rolników	128.237	25.502
właścicieli i dzierżawców większych posiadłości	2.761	2.158
umysłowo pracujących	13.295	2.201
kapitalistów	4.586	10.451
instytucyj	335	147
nieoznaczonych	1.840	113.392
razem . .	177 221	169.658

Do zestawienia tego wrócimy jeszcze, zaznaczając dziś tylko, że w stowarzyszeniach związkowych liczba rolników w roku ubiegłym wzrosła o całe 10.000 — i wynosi 72·4% ogółu członków.

Stowarzyszeń wytwórczych, handlowych i innych, wykazuje statystyka 74 — z tych 22 należą do Związku, 52 stoją po za naszą organizacyą. Liczba członków tych stowarzyszeń wynosi 7.075 — udziały 1,173.654 zł., fundusze rezerwowe 123.036 zł., długi stowarzyszeń 2,476.342 zł. Udzielone przez stowarzynia kredyty wynoszą 1,730.920 zł. — końcowy zapas towarów 774.996 zł., wartość nieruchomości 742 158 zł. Czystego zysku miały te stowarzyszenia 146.579 zł.

Sejmik Spółek Wielkopolskich.

(Dokończenie).

Nad takiemi wnioskami, które zarząd Radzie nadzorczej do udzielenia jej zezwolenia przedkłada, nie powinni głosować członkowie Rady nadzorczej z członkami Zarządu, tylko sami członkowie Rady nadzorczej, bo uchwała Zarządu już przez to samo zapadła, że Zarząd odnośne wnioski Radzie nadzorczej przedkłada. Wnioski, które nie są do uwzględnienia, powinien Zarząd sam odrzucić i Radzie nadzorczej wcale ich nie przedkładać.

W taki sposób wkracza Rada nadzorcza w atrybucye Zarządu, który za troskliwą administracyą sam jest odpowiedzialny.

To poprzedziwszy proponuje komisya uchwalenie następującej rezolucyi:

„Udzielanie pożyczek należy do Zarządu w granicach wspólnie przez Radę nadzorczą i przez Zarząd powziętych uchwał i pod warunkami przez te uchwały ustanowionemi, a Rada nadzorcza decyduje w danych przypadkach nie nad udzielaniem pożyczek, tylko nad zezwoleniem do ich udzielania“.

Referat ten, jakoteż i bardzo interesujący referat dra Plewkiewicza, uzupełniał jeszcze uwagami ks. Patron, podając mianowicie rady co do środków przeciw stronnym dyrektorom Spółek i niedyskretnym członkom Rady nadzorczej. Gdy się pokaże, że kierownik Spółki postępuje ze złą wolą w udzielaniu pożyczek, kierując się osobistemi lub politycznemi względami, to go Rada nadzorcza winna zrzucić z urzędu. Tak samo Walne Zebrania winny nie wybierać takich członków Rady nadzorczej, którzy nie umieją zachować dyskrecyi w interesach Spółek.

W dyskusyi zabierali głos delegaci pp. Guzikowski, Kulesza, Stroiński i Marcin Andrzejewski.

Powyżej podaną rozolucyą komisyi przyjęto wielką większością.

O $^3/_4$ na 12. marszałek zarządził półgodzinną pauzę.

Po podjęciu obrad zajmowano się najprzód tematem: „Jak postępować wobec zalegających z uregulowaniem weksli“.

Referentem w tej sprawie był delegat Stroiński. Był zdania, że nie należy zaraz udawać się do sądu Na spóźniających się ustanawiać najwyżej kary prywatne.

Ks. Patron zaleca ustanowić karę jednolitą.

Spółka żnińska proponuje ustanowić jednolite damnum na wzór Ziemstwa w wysokości 12 procent od procentu.

Obszernie wyjaśnił tę sprawę dyr. Więckowski, wyliczając przypadki, w których należy zachować pewną względność, a w których trzeba postępować wedle surowości prawa.

W dyskusyi zabierali głos pp. dr. Plewkiewicz, ks. prob. Mojzykiewicz, Marchlewski z Grudziądza, Wąsowicz z Inowrocławia, wice-patron dr. Rzepnikowski, M. Boguliński, Skalski i Bonin.

W sprawie tej uchwalono następujące dwie rezolucye:

1. Rezolucya komisyi, która obradowała nad punktem 12 porządku obrad, zaleca, żeby wobec

Rachunki stowarzyszeń zaliczkowych
za miesiąc wrzesień 1899.

Miejscowość i firma*)	Stan bierny							Kapitał obrotowy	Stan czynny			
	Udziały	fundusz rezerwowy	Wkładki	Pożyczki zaciągnięte	Saldo rachunku Banku kraj.	Saldo odsetek	Reszta pozycyi stanu biernego		Pożyczki udzielone	Koszta założenia ruchom. i admin.	Reszta pozycyi stanu czynnego	Gotówka
	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.
Bełz Tow. zalicz.	18082	8729	45838	15200	—	2130	83	90062	68278	812	20929	43
Biała Tow. kredyt. i oszczęd.	31445	4359	62296	77200	—	3495	250	179049	157814	2745	18188	202
Biecz Tow. wzaj. kredytu	23899	796	92963	15784	958	3406	2983	140790	123532	627	2282	4450
Bircza Tow. zalicz.	23206	7958	39407	52535	—	—	1741	124847	119079	1637	3584	548
Błażowa Stow. zal. „Pomoc"	1571	168	14569	—	—	485	3750	20544	14258	373	5484	428
Bobrka Tow zal.	10288	3617	16386	7300	1261	—	987	39840	35051	1758	1638	2393
Bochnia Tow. zal.	22852	3162	54923	—	—	4013	554	85505	78450	2011	4146	897
Bołszowce Kasa zal. „Nadz."	16152	3800	27721	4600	—	2446	357	55077	49229	1909	2045	1894
Bołszowce Bank zal.	19919	4446	30650	11710	—	2796	74	69594	63363	1069	4739	424
Brzesko Tow. zal.	60021	23846	178578	2700	—	11519	50950	327613	245908	3380	74993	3333
Brzostek Tow. zal.	7330	1329	25172	6511	—	1730	—	42072	40963	905	111	93
Cieszanów Tow zal.	13708	5826	53415	18000	22	63	500	91535	74867	2223	13849	596
Chodorów Tow. zal.	3464	670	4393	4890	—	493	103	14013	12399	—	847	767
Czortków Bank zal.	34768	4963	156264	—	1269	7765	2014	207043	187926	1754	11988	5375
Dąbrowa Tow. zal	85581	30364	303434	—	—	14113	8068	447061	378216	5445	56880	6410
Dębica Tow. wzaj. kredytu	59154	14287	317514	—	—	15285	3063	409302	371745	5917	30867	773
Delatyn Bank zal. „Nadz."	6590	2102	3044	22000	—	—	—	33736	24663	100	8332	642
Dobczyce St. poż. i oszcz. „Wz. p."	8206	1929	15006	12200	—	610	—	37952	32594	1360	2412	1585
Drohobycz T. zal.	51915	17511	233810	10600	—	11607	1386	326829	293777	4273	22845	5934
Dubiecko Tow. zal.	18364	3872	40233	19992	—	4028	152	86641	79496	1453	4476	1217
Dukla Tow. zalicz	29619	5129	115139	10999	1073	5126	948	168033	152163	3514	10124	2232
Dynów Tow. zal.	15854	3023	88960	10104	—	2396	1159	121543	111170	12825	2521	26
Frysztak Tow. zal.	2071	97	14642	—	—	233	—	18098	13916	433	181	3568
Gawłuszowice Spół. Kasa o. i poż.	294	172	17896	—	—	858	85	19305	19219	—	96	—
Gliniany Tow. zal.	44657	20763	142147	20871	2384	8486	5747	245054	217304	3711	23342	697
Głogów Pow. T. zal	42731	15967	256712	12050	—	13630	525	341615	317298	3159	13060	8099
Gorlice Tow. zal.	111131	45132	432417	281327	—	29825	27372	927204	847459	8787	66023	4936
Grybów Tow. zal.	36720	19174	240019	15900	—	5888	1298	318998	308375	2290	7839	494
Jasło Tow. zalicz.	68738	33911	430331	5210	1162	15048	79783	634183	494500	5740	120815	3128
Jaworów Tow. zal.	41500	11852	139426	27500	—	—	2339	222618	190789	4694	22871	4265
Jezierzany Tow. poż i oszcz.	1075	63	2079	—	—	36	21	3275	2400	236	1	638
Jordanów St. poż. „Praca i oszcz."	23266	12604	105492	—	—	6548	211	148120	102546	1447	42140	1988
Husiatyn Pow. T. z.	16194	3850	91853	6850	635	6093	—	125475	114469	1875	4457	4674
Kalwarya zebrz. T. oszcz. i poż.	15669	1213	84033	6000	—	7039	1776	115750	110184	1502	1910	2154
Kałusz Tow. zal.	22994	8397	578 9	4900	—	1458	2219	97837	79701	4097	7341	4176
Kamionka strum. Pow. T. zal.	25014	11122	119298	—	—	3432	7539	166405	125111	2165	38062	1066
Kolbuszowa T. z. „Szcz. Boże"	29119	14331	111987	—	—	6297	6382	168115	143742	1147	16028	7198
Kołomyja Sp. handl. rol. przem.	24359	10742	25566	104284	1143	3182	2777	172054	136837	5133	29188	896
Komarno Tow. zal.	34235	11876	100112	23980	—	3994	1405	175606	132812	3432	39054	311
Kraków Tow. kred. ręk. i przem.	56010	17982	400841	71958	—	20120	568938	519584	7888	38436	38436	3031
Kraków Tow. zal.	108778	24586	406558	110302	.	24029	3582	677885	597383	12403	32775	35324
Kraków Bank chrześcijański	6645	666	17624	2872	—	1316	—	29123	28210	604	37	272
Krynica St. p. i osz. „Wz. pomoc"	16989	3653	84042	4530	—	2651	—	111865	104467	1302	4643	1452
Kulików Kasa zal. „Nadzieja"	10973	2846	12840	16700	—	366	2108	45833	40235	2156	1971	471
Kuty Mieszcz. Kasa zal. i oszcz.	4368	312	16902	—	—	853	—	22435	18899	627	98	281
Limanowa T. z. i ochr. włas. ziem.	76955	34306	114045	136827	—	8589	224	370946	325241	8617	34597	2492
Lisko Tow. zalicz.	57635	16286	333786	90963	1090	16658	858	487275	463425	5198	18329	323
Lubaczów St. zal.	18308	3248	50267	22221	327	2626	—	96996	92303	1799	2791	103
Lubaczów Tow. kred. miejskie	70944	11700	53708	6920	—	920	718	144917	137962	1903	2126	2926

*) Tylko wykazy nadesłane przed 10. każdego miesiąca znajdą w tabeli pomieszczenie.

Miejscowość i firma	Stan bierny							Kapitał obrotowy	Stan czynny			
	Udziały	fundusz rezerwowy	Wkładki	Pożyczki zaciągnięte	Saldo rachunku Banku kraj.	Saldo odsetek	Reszta pozycyi stanu biernego		Pożyczki udzielone	Koszta założenia ruchom. i admin.	Reszta pozycyi stanu czynnego	Gotówka
	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.
Lwów T. z. urz. i sł. g. dr. żel.	21063	6630	9251	105615	—	3987	2142	148689	145491	2297	725	176
„ Bank zaliczkowy	181267	57322	702071	688601	—	49019	30	1681310	1483217	18877	154793	24423
„ Tow. wzaj. kredytu	70751	7968	55805	56087	—	5780	—	196391	187669	7615	117	989
„ Pow. Tow. zal.	15913	4495	69107	8400	—	—	—	97915	87486	1674	6819	1936
„ Bank dla ubezp. i przem.	35032	1918	3723	165863	—	4820	8494	219851	198489	12619	6746	1997
„ Lwowsk. T. zalicz.	12121	1027	17111	41825	—	1067	273	73474	68258	1447	1200	2569
„ T. eskont. i zal.	26541	6685	14288	18268	—	3934	6879	76594	60167	1978	10830	3619
Maków St. poż. „Wzaj. pom."	66857	24422	192152	—	—	10928	570	294929	182636	4887	104801	2606
Mielec Tow. zal.	17695	2192	135032	4200	1165	2762	3932	166977	160366	1401	724	4486
Milówka St. oszcz. i poż. „Opat."	17020	6105	39500	10720	—	21	532	73898	55723	157	18005	13
Mikołajów Kasa zal. „Nadzieja"	4684	1227	1011	11080	—	89	371	18462	16620	471	1038	333
Nadwórna Kasa zal.	33130	3617	64055	36574	1316	810	—	139503	126066	6589	6340	508
Nisko Pow. Kasa zal. i oszcz.	5262	1115	11316	1400	—	965	3	20061	18288	486	1107	180
Nowy Sącz K. zal.	73585	31259	372862	9000	—	21040	3683	511429	464718	2871	34717	9123
Obertyn Kasa zal. i oszczędn.	6570	1955	17286	9782	—	2678	339	36810	34200	884	1271	455
Oświęcim Tow. oszczęd. i poż.	109243	33411	406079	—	—	27890	350	576973	514919	2725	50052	9[illegible]77
Pilzno Stow. oszczęd. i poż.	14284	8085	133713	9367	—	4471	2159	172079	161554	2679	7452	395
Podgórze St. p. i o. „Wz. p."	73112	27140	414542	92770	—	12572	7649	627785	614736	4921	2550	5579
Podhajce Tow. zal.	26127	23679	43044	19170	1084	3334	889	117327	111068	2633	2380	1247
Przemyśl K. zal. rzem. i rol.	116767	66808	326736	49745	—	18823	1504[illegible]	591927	510306	8489	54339	18793
Radomyśl Tow. zal.	7805	3947	30503	8885	—	1960	76	53176	47231	828	4118	999
Radymno Kasa zal.	17738	3099	27975	19620	—	2862	2214	73508	64632	1252	1369	6254
Radziechów T. zal.	57290	19103	152380	7500	1304	8366	3622	249564	231542	4230	10624	3168
Rawa ruska Pow. K. zal. i oszcz.	12782	2990	64416	3340	775	3733	916	88952	80642	3237	3069	2005
Rohatyn Tow. zal.	19151	8096	55937	—	—	5460	3021	9[illegible]6[illegible]5	76535	1799	12390	940
Rozdół Tow. zal.	4345	1165	5593	11784	—	38	11	22936	21635	888	240	172
Rudki Tow. zal.	22319	7953	83389	6700	—	2108	138	122607	104817	2774	13229	1788
Rudnik Kasa zal. i oszczęd.	13627	1465	84861	—	—	3481	129	103563	88874	432	11251	3[illegible]06
Rymanów Tow. zal.	21677	14933	193648	3775	—	4630	8[illegible]	238752	199435	2411	30985	5921
Sambor K. z. rękodz. i roln.	12718	4262	64283	26490	—	2529	114	110395	77396	909	31031	1059
Sędziszów Tow. wzaj. kredytu	26525	9502	81340	24485	—	1803	2960	146614	120976	2236	22247	1155
Sieniawa Tow. zal.	19439	17485	35618	—	—	1225	1093	74860	65757	1453	6310	1340
Skałat Tow. zal. i kredytowe	47254	17742	52902	111297	—	5500	670	235365	213682	30[illegible]	19800	1583
Skawina Stow. poż. i oszczęd.	11024	2215	35775	8779	—	2863	364	62010	60107	266	136	511
Sokal Tow. zalicz.	21264	17798	151119	9122	65	7366	18	206751	160802	2834	40374	2741
Stanisławów Bank zaliczkowy	67761	11986	117802	129373	2396	9540	17040	355897	284924	4851	62794	3328
„ Bank mieszcz.	99786	28194	338972	101756	—	18343	1633	589184	549239	7750	28738	3457
Strusów Kasa oszczęd. i poż.	16723	2574	40441	14334	—	3177	100	77349	73065	2416	1400	467
Stryj Tow. zalicz.	16079	11827	90894	15150	3110	9553	7827	184140	156417	8380	18475	1168
Szczerzec T. K. zal.	11212	2029	25016	8402	163	6[illegible]	—	46890	43548	622	2166	554
Tarnobrzeg T. zal.	12022	10770	63510	11000	914	4537	3803	104606	97663	1326	3105	2512
Tłumacz St. kredyt. „Oszczędn."	31157	9272	101551	8565	—	5401	—	155945	136684	2922	13829	2510
Turka Pow. T. zal.	18302	2279	81629	10538	—	3533	385	116665	106943	3508	3239	2975
Ulanów Tow. zal.	5490	633	10830	8487	—	2499	—	27938	25215	916	1444	362
Ustrzyki dolne Tow. zalicz.	9496	2058	24436	27785	—	2566	221	66561	63962	1075	1516	8
Zaleszczyki T. kr. „Wz. pom."	6240	777	9741	6700	—	1217	1550	26225	20934	1591	1606	2094
Zator Tow. zalicz.	2739	230	10916	2100	—	587	—	16572	15905	252	4	412
Zbaraż Tow. zal.	28827	16930	62355	40[illegible]50	2350	5700	7691	164102	151631	2012	7422	3038
Złoczów Kasa zal.	14803	6173	55246	2450	—	1409	210	80290	69659	2371	1072	7189
Żmigród Tow. zal.	7437	1210	29030	8760	—	1885	—	48321	45720	1242	373	987
Żółkiew Kasa zal. i oszczędn.	27115	22419	22439	62800	620	—	1474	136866	110390	4907	18499	3070
Żydaczów Pow. K. zal. i oszcz.	8506	3563	118474	—	461	2118	909	134032	103206	4722	22824	3280

różnorodnych stosunków panujących w poszczególnych Spółkach nie uchwalać jednolitych kar dla opóźniających się, lecz ażeby ukaranie pozostawić Zarządom i Radom nadzorczym poszczególnych Spółek.

2. Rezolucyą członka Patronatu dyr. Więckowskiego, która brzmi:

„W sprawie weksli nieuregulowanych na czas, Sejmik zaleca:

1. W razie niezapłacenia weksla w terminie płatności, należy po dwukrotnem w przerwach dwutygodniowych bezskutecznem monitowaniu interesentów oddać sprawę na drogę sądową.

2. W razie nieodnowienia na czas weksla, którego walor ubiega, — o pretensyą Spółki najpóźniej miesiąc przed ostatecznym terminem płatności należy udać się na drogę sądową.

3. Przy prolongatach winien Zarząd po trzech dniach po płatności monitować biorących pożyczkę; po następnych trzech dniach poręczycieli, a gdyby ostateczne po ośmiu dniach monitowanie wszystkich interesentów nie odniosło pożądanego skutku, winien Zarząd udać się na drogę sądową".

Następnie referował dyrektor Banku Związkowego p. dr. Kusztelan o stosunku Spółek do pruskiej Centralnej kasy spółkowej. Sprawa ta była wyczerpująco przez referenta wyjaśniona w ostatnim numerze „*Poradnika dla Spółek*".

W tej sprawie podał ks. radca Mojzykiewicz następującą rezolucyą:

„Sejmik uznaje, że kredyt przez Kasę Centralną Spółkom jest korzystny; zważywszy jednak, że kredyt ten w ogólnej sumie 200,000 marek na 114 Spółek, do Związku należących, nie wystarcza i Spółkom, zwłaszcza nisko akredytowanym, słabą tylko daje pomoc, zaleca się, aby Spółki kredytu dogodniejszego szukały, jakim są depozyta po niskim procencie, a w drugim rzędzie kredyt Banku Związku, oparty na akcyach Banku Związku przez Spółki rozebranych".

Ks. Patron wyjaśniwszy gruntownie sprawę, zaakceptował powyższą rezolucyą, którą też jednogłośnie przyjęto.

Z kolei radzono nad następującym tematem: „Czy zaleca się należeć równocześnie do kilku Spółek pożyczkowych"? Referentem komisyi był p. Degórski, który przedłożył następującą rezolucyą:

„Należenie równoczesne do kilku Spółek pożyczkowych jest szkodliwem i zgubnem. W celu usunięcia tego złego poleca się, aby każda Spółka przesłała osobno drukowany spis alfabetyczny, uzupełniając go co rok wstępującymi i występującymi członkami, Patronowi i Zarządom wszystkich Spółek do Związku należących.

„Dalej poleca się, aby nie przyjmować na członków osób z miejscowości, w której okręgu istnieje Spółka, mogąca zaspokoić potrzeby kredytowe większych rozmiarów".

Rezolucyą przyjęto znaczną większością.

„O Spółkach niepożyczkowych należących do Związku" referował ks. Patron. Wywodził, że w tej dziedzinie wiele jeszcze należy zrobić. W Księstwie n. p. jest na 600 zapisanych Spółek polskich 83. Niemcy mają dużo Spółek fachowych, niepożyczkowych i tak Spółki mleczarskie, dla chowu bydła, koni, dla mączkarni, cegielni, młynów, gorzelni, sprzedaży jaj, jest nawet Spółka rybacka. U nas są 3 Spółki parcelacyjne, należące do Związku, nadto jest kilka małych Spółek parcelacyjnych, które może z czasem przystąpią do Związku, dalej są Spółki budowlane, melioracyjne, choć dla nich forma spółkowa okazała się niepraktyczną i trzeba ją będzie zmienić może na akcyjną, jest Spółka drukarska („Lecha" w Gnieźnie), Spółka rolnicza w Górze, Spółka krawiecka, stolarska, szewska, koszykarska „Labor" w Czersku i wreszcie na zupełnie odrębnych zasadach prowadzona Spółka kupiecka w Brusach w Prusach Zachodnich. Wszystkie takie niepożyczkowe Spółki dobrze się mogą zmieścić w ramach Związku, który im chętnie udziela rady i pomocy. Tylko przy zakładaniu nowych takich Spółek należy z góry zasięgać rady Patronatu, aby uchronić się od błędów, łatwo mogących się popełnić przez ludzi w sprawach spółkowych niefachowych. Spółek takich powinna powstać jak największa liczba, gdyż wiele jeszcze dziedzin nie jest w tym względzie wyzyskanych. Natomiast jest Patron przeciwny zakładaniu Spółek konsumowych tam, gdzie istnieją kupcy polscy, aby im nie robić konkurencyi i nie osłabiać wyrabiającego się kupiectwa polskiego.

Do powyższych wywodów ks. Patrona nawiązał ks. Bolt kilka bardzo ciekawych uwag o Spółce „Kupiec" w Brusach, której jest kierownikiem. Spółka ta założona została dopiero 24. stycznia 1899 i poszczycić się może już dziś znakomitemi rezultatami. Zajmuje się handlem bławatów, towarów krótkich, a teraz także porcelaną i szkłem, który to handel w Brusach i okolicy znajdował się dotąd wyłącznie w ręku obcych.

Obowiązkowy udział członków wynosi 10 mk., wolno mieć 700 udziałów. Kwota odpowiedzialnościowa wynosi 10 mk. od każdego udziału. Rozwój Spółki jest świetny. W pięciu kwartałach swego istnienia pozyskała 1.943 członków, a interesy pro-

wadzone na zdrowych zasadach kupieckich taki odrzucają zysk, że się Spółka nie może opędzić takim ludziom, którzy chcą do niej przystąpić tylko dla wysokiej dywidendy. Dała jej bowiem w pierwszym roku istnienia 10%, w tym roku da 8. Kapitału udziałowego ma 100.000 marek, wartość towarów przenosi sumę stu tysięcy marek. Cztery domy, które Spółka nabyła dla handlów swoich w Brusach, Śliwicach, w Wielu i Zblewie mają wartość 57.000 mk. W krótkim czasie swego istnienia zdołała odnośny handel wyrwać z rąk wyzyskiwaczy naszego ludu, któremu daje towar po cenach bardzo umiarkowanych. Towary sprowadza tylko za gotówkę. O znakomitym rozwoju Spółki świadczy wymownie fakt, że w 5 kwartałach swego istnienia po opłaceniu wszystkich kosztów handlowych, nabyciu domów, wypłaceniu dywidendy w wysokości 10% i wyznaczeniu jeszcze kilkuset marek na cele dobroczynne, mogła 15.000 mk. oddać do funduszu rezerwowego, w tym roku odda może do tego funduszu około 20.000 marek.

Zebrani z wielkiem zainteresowaniem wysłuchali ciekawego referatu ks. Bolta.

Ostatnim tematem obrad Sejmiku była sprawa: „Co ma uczynić Spółka, jeżeli członek popadnie w konkurs“. Referent komisyi dr. Plewkiewicz z Żnina zalecił przyjęcie rezolucyi, według której Spółka taka ma w tym przypadku zameldować swoją pretensyą ale odciągnąć od niej udział odnośnego członka. Rezolucyą tę, jako rozumiejącą się samą przez się, bo odpowiadającą odnośnym przepisom prawa, przyjęto bez dyskusyi.

Na tem porządek obrad się wyczerpał.

Marszałek p. poseł Cegielski zreasumował znakomicie całą treść dwudniowych obrad Sejmiku, stwierdził coraz pomyślniejszy rozwój naszych Spółek i coraz żywszy i liczniejszy udział ich delegatów na Sejmikach i podziękował kierownikom i czynnikom działającym w dziedzinie spółkowej z tak wielkim pożytkiem materyalnym i moralnym dla społeczeństwa.

Sekretarz Sejmiku ks. prob. Gibasiewicz z Mieszkowa odczytał protokół z obrad, który przyjęto i podpisano, poczem Marszałek zamknął tegoroczny Sejmik po godzinie 4. po południu.

Nastąpiła wspólna uczta na sali hotelu Francuskiego, podczas której przygrywała kapela p. Dembińskiego, zamówiona przez Dyrekcyą Banku przemysłowego jako gospodarza Sejmiku. Wygłoszono na uczcie wiele serdecznych toastów, z pomiędzy których na szczególne wymienienie zasługuje toast dyrektora Więckowskiego, na cześć sędziwego i zacnego współobywatela naszego niemieckiego, radcy miasta Annussa, który sam jeden z Niemców uczestniczył w dwudniowych obradach Sejmiku i także w uczcie wziął udział.

Radca Annuss ze łzami w oczach dziękował za owacyą i oświadczył, że należy do tej generacyi obywatelstwa naszego miasta, która w zgodzie żyła z Polakami i cieszyła się ich rozwojem i powodzeniem. Dzisiejszej generacyi swych współobywateli niemieckich, którzy w wielkiej części wrogo są usposobieni dla Polaków, wcale nie rozumie. Przez udział swój w Sejmiku chciał stwierdzić, że są jeszcze Niemcy, którzy pragną pokojowego i zgodnego pożycia obu narodowości. Stwierdził to także przynależeniem do Towarzystwa pomocy naukowej od samego jego założenia i niedawnem wystąpieniem swem publicznem w pismach niemieckich w obronie tego Towarzystwa, szkalowanego przez hakatystów, za które to wystąpienie z różnych stron niemieckich spotkały go zarzuty. To go jednak, zapewnił sędziwy, 82-letni radca Annuss, z drogi prawdy nie sprowadzi. Pozostanie do śmierci takim, jakim był przez całe życie.

Wywody powyższe przyjęto z niezmiernym entuzyazmem; chwila ta należała do najpiękniejszych na uczcie sejmikowej.

Ruch stowarzyszeń.

154. Posiedzenie Wydziału Związku odbyło się w sobotę dnia *21. października 1899 r.* pod przewodnictwem zast. prezesa p. Wojciecha Biechońskiego.

Obecni członkowie Wydziału pp.: Alfred Bandrowski, Hilary Filasiewicz, Dr. Jacek Jabłoński, Dr. Wiktor Lechowski, Dr. Adam Prażmowski, Ks. Filemon Reszetyłowicz i Tadeusz Romanowicz. — Usprawiedliwili nieobecność swoją wyjazdem za granicę pp. Władysław Terenkoczy i Bolesław Żardecki.

Ze strony biura: Sekretarz N. Ulmer i Lustrator I. Domagalski.

Przed rozpoczęciem obrad usprawiedliwił p. przewodniczący opóźnienie w zwołaniu posiedzenia Wydziału i zawiadomił o rezygnacyi p. Teofila Merunowicza z godności członka Wydziału.

1. Protokół 153. posiedzenia po odczytaniu przyjęto.

2. Sekretarz złożył sprawozdanie z czynności biura za czas od 18. marca do 20. października 1899, nad którego szczegółami przeprowadzono dyskusyę i powzięto uchwały, zawierające wskazówki dla biura Związku w sprawach wewnętrznych i w stosunkach do stowarzyszeń związkowych.

3. Delegatem Związku do Zarządu głównego Towarzystwa Kółek rolniczych wybrano Sekretarza p. Ulmera.

4. Z porządku dziennego p. Biechoński złożył sprawozdanie o wyniku subskrypcyi na akcye Banku związkowego i o rokowaniach przeprowadzonych z instytucyami i osobami prywatnemi, co do wprowadzenia Banku w życie. Po bardzo szczegółowej dyskusyi powzięto uchwały, odnoszące się do dalszego prowadzenia tych rokowań. Uchwały te, tudzież wyniki rokowań przedłożone zostaną najbliższemu Walnemu Zgromadzeniu delegatów Związku.

5. Na wniosek p. Romanowicza oznaczono termin XXV. Walnego Zgromadzenia delegatów Związku na 24. i 25. listopada b. r., z porządkiem dziennym, który osobno w numerze dzisiejszym zamieszczamy

6. Przyjęto do wiadomości sprawozdanie p. Lustratora z lustracyi stowarzyszeń, przeprowadzonych w czasie od 18. marca do 20. października b. r. a po szczegółowej dyskusyi, uchwalono zarządzić w niektórych stowarzyszeniach nadzwyczajne rewizye przez delegatów,

7. Przeprowadzono dyskusyę nad potrzebą zmiany ustawy o stowarzyszeniach a referat tej sprawy na Walnem Zgromadzeniu poruczono p. Radcy Bandrowskiemu.

8. Uchwalono zamieścić na porządku dziennym Walnego Zgromadzenia ogólną dyskusyę nad stopą procentową w kraju a referat tej sprawy poruczono p. Dr. Lechowskiemu.

9. Przyjęto do wiadomości rezygnacyę p. Zdzisława Dębickiego z posady referenta w biurze Związku i zamianowano na jego miejsce prowizorycznie p. Zdzisława Słuszkiewicza.

10. Upoważniono Prezydyum, by przyjęło do Związku, po poprzednio przeprowadzić się mającej lustracyi następujące Stowarzyszenia:

a) Stowarz. zaliczkowe „Pomoc“ w Błażowej;
b) Tow. pożyczek i oszczęd. „Wzaj. pomoc“ w Jezierzanach;
c) Lwowskie Towarzystwo zaliczkowe;
d) Powiat. Towarz. handlowe w Mościskach.

Odroczono decyzyę co do przyjęcia dwóch stowarzyszeń.

Na tem posiedzenie zamknięto.

Subskrypcya na „Akcyjny Bank związkowy“ stowarzyszeń zarob. i gospod. we Lwowie.

Po dłuższej przerwie, spowodowanej znanemi wypadkami, ogłaszać będziemy w dalszym ciągu, na mocy uchwały Wydziału Związku z dnia 21. b. m. imienne wykazy subskrybentów na akcye Banku związkowego.

Od daty ogłoszenia ostatniego (Nr. 5. „*Związku*“ z 10. marca b. r.) nadesłały deklaracye następujące:

A) Stowarzyszenia:

		sztuk akcyi		koron
128.	Kalwarya zebrzydowska, Towarzystwo stolarzy	1	na	400
129.	Maków, Stowarzyszenie pożyczkowe „Wzajemna pomoc“ . .	25	„	10.000
130.	Wiśnicz nowy, Towarzystwo pożyczek i oszczędności . . .	1	„	400

Razem z poprzedniemi 1.286 akcyi na 514.400 koron.

B) Osoby prywatne:

		sztuk akcyi		koron
159.	Wny Borowski Antoni z Gorlic	1	na	400
160.	„ Hochleitner Emil z Gorlic	1	„	400
161.	„ Dr. Hupka Jan właść. dóbr Niwisk	1	„	400
162.	Wny Sękowski Stefan właść. dóbr Woysław	15	„	6.000
163.	Wny Szczepański Piotr właść dóbr Okniany	25	„	10.000

Razem z poprzedniemi 581 akcyi na 232.400 koron.

Z poprzedniego wykazu wyeliminowano te kwoty, których subskrypcya z rozmaitych powodów stała się niewykonalną. Kwoty te wynosiły 46.000 koron.

Obecny stan subskrypcyi: 1.867 akcyi na 746.800 koron.

P. T. Zarządy Stowarzyszeń związkowych i Osoby prywatne, subskrypcyą zajmujące się, prosimy o nadsełanie w dalszym ciągu deklaracyj do biura Związku.

P. Zdzisław Dębicki, referent i korespondent biura Związku opuszcza z dniem 31. b. m. zajmowaną posadę, przenosząc się do Warszawy, ze względów familijnych.

Zaletami charakteru i gorliwą pracą w ciągu prawie trzech lat, najpierw jako praktykant, potem jako referent, zdobył sobie p. Dębicki ogólne zaufanie i szczerą sympatyę. — Żegnając z żalem miłego towarzysza pracy, życzymy Mu jak najlepszego powodzenia na nowem stanowisku.

Z I. Związkowej Drukarni we Lwowie, ul. Lindego l. 4.